

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/13/2025
Identifikačné číslo spisu: 5623010035
Dátum vydania rozhodnutia: 20.11.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Štíft
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:5623010035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Štífta a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného V. K., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. novembra 2025 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Dušana Jančího proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2024, č. k. 3To/18/2024-892, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. K. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 22. septembra 2023, sp. zn. 2T/9/2023 uznal obvineného V. K. vinným v bode 1 z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona („Tr. zák.“) s použitím § 138 písm. h) Tr. zák. a z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák. a v bode 2 zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom od 1. mája 2022 na tom skutkovom základe, že
„1/ dňa 30. júla 2021 o 16.05 hod po predchádzajúcom požití drog viedol osobné motorové vozidlo zn. Z. XXXD s ev. č. Y.-XXXDP po štátnej ceste R. v smere od mesta Y. K. na mesto Y. W., a v km: 554,090 prešiel do protismernej časti vozovky, kde narazil prednou časťou svojho motorového vozidla do prednej časti protiídúceho osobného motorového vozidla zn. L. W. s ev. č. Y.-XXXBR, ktoré viedla Mgr. Q. N. v smere od mesta Y. W. na mesto Y. K., ktoré po náraze odhodilo vpravo v jej smere jazdy, kde s vozidlom narazila do M. V. X., ktorý viedol nemotorové vozidlo - horský bicykel zn. J. I. pri pravom okraji vozovky v smere od mesta Y. W. na mesto Y. K., v dôsledku čoho M. V. X. utrpel úrazové krvácanie pod mäkké obaly mozgu, úrazové krvácanie pod tvrdú blanu mozgu, opuch mozgu, obojstranný pneumotorax, zmliaždenia a trhliny oboch pľúc, krvácanie do pravej nadobličky, úrazové poranenie pravej obličky IV. stupňa, zlomeninu kľúčnej kosti vpravo s posunom, sériové zlomeniny rebier obojstranné, zlomeniny priečneho výbežku stavcov Th 10 a L3-L5 vpravo, zlomeninu lopaty bedrovej kosti vľavo, vykĺbenie ľavého bedrového kĺbu a zmliaždenie ľavého predkolenia, ktoré zranenia ho obmedzovali v obvyklom spôsobe života po dobu minimálne troch mesiacov a Mgr. Q. N. utrpela pri dopravnej nehode zlomeninu VI. rebra bez posunu vľavo, obojstranný pneumotorax, obojstranný

minimálny hemotorax, zmliaždenie pľúc vľavo, trieštivú zlomeninu lakt'ovej kosti s posunom a vyklbením hlavičky vretennej kosti vľavo, zlomeninu lakt'ového výbežku vľavo, zlomeninu stehnovej kosti vľavo, zlomeninu kostí ľavého predkolenia, zlomeninu priečného výbežku krčného stavca C6 vľavo, roztrhnutie mozgovvej tepny vľavo, zlomeninu v mieste stavcového oblúka C3 vľavo, zlomeninu dolného kĺbového výbežku krčného stavca C4 vľavo, zlomeninu krížovej kosti obojstranne a zlomeninu krížového stavca S2, ktoré zranenia ju obmedzovali v obvyklom spôsobe života po dobu minimálne troch mesiacov, pričom týmto konaním spôsobil Mgr. Q. N. poškodením motorového vozidla škodu vo výške 5.000,- eur a poškodením mobilného telefónu a notebooku vo výške 235,- eur a V. X. spôsobil poškodením bicykla a oblečenia škodu vo výške 637,- eur; následne po dopravnej nehode bola V. K. dňa 30. júla .2021 o 17.30 hod odobratá krv v LNšP MUDr. R. M. v Y. W. a v krvi obžalovaného bola preukázaná prítomnosť amfetamínu v koncentrácii 27 mg/ml a metamfetamínu v koncentrácii 273 mg/ml., čo je množstvo, pri ktorom nebol v žiadnom prípade schopný viesť motorové vozidlo tak, aby neohrozil seba či iných účastníkov cestnej premávky a uvedený vplyv možno prirovnať k vplyvu etanolu jednoznačne nad 1 ‰ alkoholu v krvi, pričom vyššie popísaným konaním porušil ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v platnom znení v ustanoveniach § 3 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 2 písm. d/, § 9 ods. 1 s poukázaním na § 137 ods. 2 písm. a/, c/, j/,

2/ od presne nezistenej doby do 16.05 hod. dňa 30. júla 2021 mal vo svojom osobnom motorovom vozidle zn. Z. XXXD ev. č. Y.-XXXDP, s ktorým v uvedený deň spôsobil dopravnú nehodu na ceste R. v km: XXX,XXX v úseku medzi mestami Y. K. a Y. W., odloženú plastovú nádobu, v ktorej sa nachádzal rastlinný materiál rodu Cannabis (konope) o hmotnosti 3,536 g s obsahom účinnej látky THC minimálne 693 mg a 3 ks papierových skladačiek s obsahom rastlinného materiálu rodu Cannabis (konope) o hmotnosti 2,363 g s obsahom účinnej látky THC minimálne 352 mg, čo zodpovedá minimálne 35 obvyklým jednorazovým dávkam drogy, pričom rastliny rodu Cannabis (konope) sú v zmysle zákona č. 139/1998Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok“.

Za to mu okresný súd podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. mája 2022, § 36 písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu okresný súd výkon trestu odňatia slobody podmienienečne odložil a zároveň obvinenému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu okresný súd uložil skúšobnú dobu vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. mu okresný súd uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok počas skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodeným M. poisťovni, pobočka B., M. poisťovni, pobočka Y. W., X. zdravotnej poisťovni, a. s. a O. zdravotnej poisťovni, a. s. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. mu okresný súd uložil povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom na súde v mieste jeho pobytu podľa konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka, a to počas plynutia skúšobnej doby podmienienečného odsúdenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. okresný súd uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 8 rokov. Podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1 Tr. zák. okresný súd uložil obvinenému ústavné ochranné protitoxikomanické liečenie. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) okresný súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť škodu poškodeným M. poisťovni, pobočka B. vo výške 8.362,40 Eur, M. poisťovni, pobočka Y. W. vo výške 11.368,20 Eur, X. zdravotnej poisťovni, a. s. vo výške 28 111,87 Eur a O. zdravotnej poisťovni, a. s. vo výške 23 898,76 Eur. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal okresný súd poškodeného M. V. X. s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podali odvolania obvinený, prokurátor a poškodený M. V. X., o ktorých rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom z 18. apríla 2024, č. k. 3To/18/2024-892 tak, že rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil v časti vo výroku o treste odňatia slobody s podmienienečným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd pri nezmenenom výroku o vine, treste zákazu činnosti vodiča, ochrannom opatrení a náhrade škody uložil obvinenému podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. mája 2022, § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný

trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Súčasne krajský súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného V. K. zamietol ako nedôvodné a podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodeného M. V. X. zamietol, pretože bolo podané oneskorene.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Dušana Jančího dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku. Obvinený bez toho, aby podradil svoju dovoláciu argumentáciu pod jeden z ním uplatňovaný dovolací dôvod uviedol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je nedostatočné, nevysporiadalo sa so všetkými dôležitými skutočnosťami, čo ho robí nepreskúmateľným a nesprávnym. Uvedené označil za zásadné porušenie práva na obhajobu spôsobujúce, že dané rozhodnutie je nezákonné a nesprávne. Ďalej zdôraznil, že s rozsudkom odvolacieho súdu sa nestotožňuje aj z dôvodu, že tak prvostupňový súd, ako aj súd odvolací pri rozhodovaní o treste vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia týkajúceho sa aplikácie § 34 Tr. zák. a 39 ods. 1 Tr. zák. Vyjadril nesúhlas s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutých rozsudkov okresného, ako aj krajského súdu, že nie sú dôvody na mimoriadne zníženie trestu na najnižšej možnej hranici, resp. na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody. Krajský súd v odôvodnení rozsudku argumentoval tým, že prvostupňový súd pri uložení podmieneného trestu odňatia slobody nedostatočne zohľadnil zásady ukladania trestov a tiež osobu obvineného, spôsob spáchania činu a jeho následok a možnosti nápravy a na základe uvedeného bol trest neprimerane mierny. Ako konkrétny príklad uvedeného však odvolací súd spomína len následok, konkrétne ťažkú ujmu na zdraví dvoch osôb, a že obvinený viedol motorové vozidlo pod vplyvom drog, avšak žiadnym spôsobom už nekonkretizoval, čo podľa názoru odvolacieho súdu nezohľadnil na osobe obvineného súd prvého stupňa, resp. ani nekonkretizoval možnosti nápravy. V ďalšom obvinený vyjadril názor, že krajským súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody zmaril možnosti náhrady škody poškodeným zo strany obvineného, keďže tento vo výkone trestu odňatia slobody nemá vytvorené podmienky na to, aby zarobil dostatočné prostriedky na náhradu ním spôsobenej škody. Obvinený mal za to, že spôsobený následok - ťažká ujma nemôže byť samo o sebe dôvodom na uloženie prísnejšieho trestu. Ďalej zdôraznil, že k zvýšeniu trestnej sadzby došlo spáchaním druhovo odlišného trestného činu, konkrétne trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. Samotný zločin však z titulu jeho spáchania nerobí závažnejším následkom spôsobený iným trestným činom, hoci spáchanom vo viacčinnom súbehu. Uvedené by podľa názoru obvineného malo byť vzaté do úvahy pri rozhodovaní o výške trestu navyše za situácie, že v jeho prípade došlo k sprísneniu trestnej sadzby, a to za spáchané dva prečiny so zreteľom na to, že došlo aj k spáchaniu zločinu. Nebolo preto na mieste ďalšie sprísnovanie trestu z dôvodu ťažšieho následku pri spáchaných prečinoch, keďže ťažšiu ujmu spôsobilo ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky, nie prechovávanie drog ako také. V ďalšom obvinený uviedol, že je mladý človek, ktorý urobil chyby, avšak mal za to, že nápravu je možné dosiahnuť aj bez uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, pričom namietal odôvodnenie krajského súdu s tým, že uloženie trestu odňatia slobody nespojeného s jeho okamžitým výkonom by bolo pre dosiahnutie účelu trestu u obvineného príliehavejšie. Taktiež opakovane uviedol, že v prípade nepodmienečného trestu odňatia slobody nebude schopný nahradiť poškodeným škodu tak, ako by to bolo v prípade, ak by bol uložený miernejší trest bez potreby uloženia trestu odňatia slobody. Záverom dovolania uviedol, že v jeho prípade boli splnené podmienky na aplikáciu § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. marca 1967, sp. zn. 9 Tz 69/1966, mal za to, že v jeho prípade boli splnené podmienky na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody a nebolo preukázané, že by takýto trest nebol spôsobilý naplniť účel trestu. Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 368 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2024, sp. zn. 3To/18/2024, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech ďalej, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uvedený rozsudok krajského súdu a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 22. septembra 2023, sp. zn. 2T/9/2023, vo výroku o vine a treste a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal vec Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, aby ju znovu v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podaním z 27.

januára 2025 konštatujú, že z hľadiska hodnotenia následku si je potrebné uvedomiť, že obvinený spôsobil závažný, neodstrániteľný následok, teda ťažkú ujmu na zdraví až dvoch osôb. Podstatnejšou okolnosťou pri hodnotení následku je fakt, že poškodení budú postihnutí trvalými následkami, čo nepopierateľne zníži ich kvalitu života na dlhé časové obdobie, nakoľko ide o relatívne mladých ľudí. Obvinený preto nemôže spravodlivo očakávať uloženie trestu, aký by ho postihol len v prípade spôsobenia jednej ťažkej ujmy na zdraví (aj to bez vplyvu omamných látok). Uvedená otázka z hľadiska sledovania účelu trestu teda nesúvisí len s individuálnou prevenciou, ale predovšetkým prevenciou generálnou. Rozsudok musí byť odkazom pre ostatných členov spoločnosti, teda predovšetkým účastníkov cestnej premávky, že je nutné dodržiavať predpisy cestnej premávky, pričom práve takýto prístup povedie k ochrane života iných osôb, ako aj majetkových hodnôt iných osôb. V tomto prípade je nutné zvýrazniť, že takýto typ následku aký nastal, je zo štatistického hľadiska výnimočný a o to viac je prípad citlivejšie vnímaný aj spoločnosťou. Pri hodnotení vzniknutých následkov si je nutné uvedomiť aj ďalšiu skutočnosť, a to že vzhľadom k mechanizmu priebehu nehody z technického hľadiska bolo len otázkou náhody, že nedošlo k fatálnemu následku, a to smrti dvoch osôb. Obvinený sa teda žiadnym spôsobom nepričinil o to, že vzniknutý následok bola „len“ dvojnásobná ťažká ujma na zdraví, keďže vzniknutý následok obvinený nemohol ovplyvniť a ani neovplyvnil svojou vôľou. Odvolací súd pri úvahách o uložení druhu trestu, konkrétne trestu odňatia slobody, správne prihliadol aj na ďalšie kritérium a to na osobu obvineného. Z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že tento sa dopustil nadpriemerného počtu dopravných priestupkov (15) napriek krátkemu času držby jeho vodičského oprávnenia. Jednalo sa o nedisciplinovaného vodiča. Uvedené konštatovanie dokumentuje aj technika jazdy, ktorú realizoval obvinený bezprostredne pred vznikom nehodového deja. Navyše z odpisu z registra trestov obvineného vyplýva, že v minulosti bol odsúdený za drogovú trestnú činnosť, ktorá je mu za vinu kladená opätovne. Z hľadiska výchovného pôsobenia by uložený podmienený trest odňatia slobody nemal na obvineného zjavne žiadny výchovný vplyv a v intenciách individuálnej prevencie sa javí ako prijateľnejší pre dosiahnutie účelu trestu v aktuálnom trestnom konaní trest nepodmienečný. Úvahy obvineného o možnosti aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. nie sú dôvodné. Možnosť mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby neprichádza do úvahy, keďže obvinený nespĺňa ani jednu z dvoch základných podmienok, ktoré by zakladali takýto postup, teda ani vzhľadom k jeho osobným pomerom, ani vzhľadom k okolnostiam spáchania skutku. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol dovolanie obvineného zamietnuť v zmysle § 392 Tr. por. s poukazom na to, že dôvody dovolania nie sú preukázané.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o dovolaní 5. marca 2025 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2025 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na

neverejnóm zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je ďalšou odvolacou inštanciou zameranou na preskúmanie rozhodnutí súdov druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu alebo, že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný, podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie predovšetkým nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Tr. zák.), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu, súhrnného a spoločného trestu (§ 41, § 42 Tr. zák.), či nesprávna aplikácia ustanovenia § 47 Tr. zák.

Čo sa týka zmieňovaného dôvodu dovolania, možno dovolaciu argumentáciu obvineného podradiť pod uvedený dovolací dôvod v časti, v ktorej namieta neuplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Tr. zák., resp. neuloženie podmieneného trestu odňatia slobody.

Vo vzťahu k uvedenej námietke obvineného najvyšší súd poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax vyjadrenú v zjednocujúcom stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010, k rozdielnemu výkladu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v prípade nepoužitia ustanovenia podľa § 39 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, resp. § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 5 v roku 2011 (S 5/2011), ktorá sa jednoznačným spôsobom vysporadúva s otázkou možnej subsumpcie námietky nepoužitia ustanovenia § 39 Tr. zák. pod konkrétne dovolacie dôvody v zmysle § 371 Tr. por. a s otázkou jej relevancie ako dovolacej námietky z hľadiska naplnenia týchto dôvodov dovolania. V označenom stanovisku je predovšetkým konštatované, že hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu sa svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 Tr. zák. (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Zároveň v zmysle uvedeného stanoviska platí, že pokiaľ (tak ako v posudzovanom prípade) nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., keďže vo vzájomnom vzťahu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. poriadku je prvý z nich všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. pritom nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprímeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného.

Zo znenia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. vyplýva, že na naplnenie v ňom vymedzeného dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokúvanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa, alebo bol trest uložený mimo rámca trestnej sadzby. Iné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení kritérií uvedených v § 34 a § 39 Tr. zák. a v dôsledku toho uloženie neprímerane prísneho (alebo naopak mierneho) trestu, nie je možné dovolaním vytykať prostredníctvom uvedeného dovolacieho dôvodu. Obvinený môže namietat len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri ukladaní trestu a hodnotenie svojej osoby, pokiaľ je trest uložený v rámci zákonom určenej trestnej sadzby. V posudzovanom prípade bol zohľadniac zásady ukladania trestov a príslušné zákonné ustanovenia uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, t. j. pri dolnej hranici trestnej sadzby (v trestnej sadzbe trestu odňatia slobody určenou konajúcimi súdmi vo výmere od 3 rokov do 7 rokov a 6 mesiacov, v dôsledku použitia asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného poriadku a aplikovaní prevahy poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami podľa § 38 ods. 3 Tr. por.), a preto možno vysloviť, že obvinenému bol uložený trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa.

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom (napr. porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por.). Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných

súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Pod uvedený dovolací dôvod možno subsumovať dovoláciu argumentáciu obvineného, v rámci ktorej namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajským súdom, v dôsledku čoho ho označil za nepreskúmateľný a nesprávny, pričom namietal najmä nedostatočné vysporiadanie sa krajského súdu so zásadami ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák. v dovolaní napadnutom rozsudku.

K uvedenému najvyšší súd uvádza, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, I. ÚS 218/2019).

Rovnako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že súdne rozhodnutia by mali v primeranej miere uvádzať dôvody, na ktorých sú založené. Rozsah, v akom sa táto povinnosť odôvodnenia uplatňuje, sa môže líšiť v závislosti od povahy rozhodnutia a musí sa určiť vo svetle okolností prípadu (rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, č. 30544/96, bod 26). Bez toho, aby sa vyžadovala podrobná odpoveď na každý argument predložený stranou, táto povinnosť predpokladá, že účastníci súdneho konania môžu očakávať, že dostanú konkrétnu a výslovnú odpoveď na argumenty, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok tohto konania [rozsudok vo veci *Moreira Ferreira* proti Portugalsku (č. 2) z 11. júla 2017, č. 19867/12, bod 84]. Z rozhodnutia musí byť však zrejmé, že sa riešili podstatné otázky prípadu (rozsudok vo veci *Taxquet* proti Belgicku z 16. novembra 2010, č. 926/05, bod 91) (rozsudok vo veci *Yüksel Yalçınkaya* proti Turecku z 26. septembra 2023, č. 15669/20, bod 305).

Ako Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudky vo veciach *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, č. 21522/93, a *Higgins* a ostatní proti Francúzsku z 19. februára 1998, č. 134/1996/753/952). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozsudok vo veci *Kraska* proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, č. 13942/88, II. ÚS 410/06), (napr. uznesenie z 28. mája 2024, IV. ÚS 259/2024).

Obvinený v podstate namietal, že krajský súd sa v dovolaní napadnutom rozsudku v dostatočnom rozsahu nevysporiadal so všetkými zásadami ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák., resp. tieto nesprávne vyhodnotil, v dôsledku čoho obvinenému neuložil podmienený trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o dovoláciu námietku obvineného, ktorou namietal nesprávne vyhodnotenie zistených skutočností pri ukladaní trestu podľa zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. zo strany krajského súdu vo vzťahu k „neuloženiu podmienenečného trestu odňatia slobody“, resp. ich neúplnosť, tak uvedená dovolacia námietka obvineného je námietkou skutkovou, keďže sa týka vyhodnocovania skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov vo vzťahu k druhu trestu a jeho výmery súdmi nižšej inštancie podľa § 34 ods. 4 Tr. por., pričom dovolací súd nie je ďalšou odvolacou inštanciou zameranou na preskúvanie rozhodnutí súdov druhého stupňa, a preto uvedenú dovoláciu námietku obvineného vyhodnotil najvyšší súd ako nedôvodnú.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu nezistil, že by odôvodnenie výroku o treste rozsudku krajského súdu trpelo takou chybou arbitrárnosti, v dôsledku ktorej by bolo potrebné konštatovať, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Krajský súd na str. 15 - 16 dovolaním napadnutého rozsudku síce stručným, ale jasným, zrozumiteľným a preskúmateľným spôsobom uviedol, z akého dôvodu považoval z pohľadu účelu trestu za nevyhnutné obvinenému uložiť nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody v danej výmere 4 roky, a nie podmienenečný trest odňatia slobody, resp. trest s použitím ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu

V tejto súvislosti najvyšší súd pre úplnosť uvádza, že obvineným uvádzané tvrdenie, že vo vzťahu k odôvodneniu druhu trestu a jeho výmery „odvolací súd spomína len následok, konkrétne ťažkú ujmu na zdraví dvoch osôb, a že obvinený viedol motorové vozidlo pod vplyvom drog“, nezodpovedá zisteniam plynúcim z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu v ods. 1 na str. 15, z ktorého vyplýva, že krajský súd svoje úvahy ohľadne druhu trestu a jeho výmery vyhodnocoval aj vo vzťahu k ďalšej skutočnosti, a to predchádzajúcemu odsúdeniu pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok.

Nesúhlas obvineného s obsahom a úplnosťou úvah krajského súdu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, resp. úvah krajského súdu o dosiahnutí účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zák. nie je spôsobilý naplniť ním namietané dovolacie dôvody. Takéto prípadné pochybenie meritórneho rozhodnutia je zo zákona vylúčené z dovolacieho prieskumu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., okrem prípadov, ak minister spravodlivosti podá dovolanie podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúcemu zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci).

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.